

AKI ISTENT VÁLASZTJA: RUTH TÖRTÉNETE

(Ruth 1)

(olvasmány, egyházi iskolában ajánlott téma)

Gyülekezeti óraszám: 0. egyházi iskolák óraszám: 1.

TEOLÓGIAI ALAPVETÉS

(Felhasznált irodalom:

Bartha Tibor (szerk.): Keresztyén Bibliai Lexikon. Budapest, 1995, Kálvin Kiadó.

Hausmann, Jutta: Ruth. Budapest, 2006, Új Mandátum Kiadó.

dr. Jakab-Szászi Andrea: Ruth könyve és a hitbeli identitás kérdése.- kézirat.

Kustár Zoltán: Ruth könyve. (in: Bibliaismerteti kézikönyv) Budapest, 2004.)

A könyv tanítása:

Ruth könyve arról tanít, hogy az Istenhez való tartozás nem csak születés által meghatározott lehet, hanem az egyén döntése alapján is lehet Istenhez tartozni.

A könyv története:

Ruth könyvének névadója egy olyan pogány származású nő, aki tudatosan döntött amellett, hogy moábita létére a zsidó néphez akar tartozni, és az ő Istenükben akar hinni. Egy olyan asszony lett Dávid özvegye, aki tudatosan döntött Izrael Istene mellett.

Ruth könyve a bírák korában egy család életét meséli el. A Betlehemben (a név jelentése: Kenyér háza) élő család az éhínség elől egy pogány területre menekül: Móáb országába. A család két fiú tagja itt pogány lányokkal köt házasságot. A három férfi családtag halála miatt később a három asszony egyedül marad. Ekkor Naomi, az anyós, az özvegy úgy dönt, hogy visszatér hazájába. Bár mind a két menyee elindul vele hűségesen, ő nem várja el ezt tőlük, míg végül csak az egyik, Ruth folytatja útját egészen Betlehemig. A történet csúcspontja, amikor Ruth elmondja, hogy anyósával marad haláláig, és elhagyja a saját hazáját, mert magát úgy tekinti, mint aki Isten népéhez és Istenhez tartozik. Ennek a döntésnek a következménye, hogy Naomi hazájában házasságot köt a törvények szerint a név fennmaradása érdekében egy távoli rokonnal, Bóázzal. A sógorházasság törvénye szerint az elhunyt nevének továbbvitele miatt, vagyis az elhunyt családi vérvonalának továbbvitele érdekében házasságot kell kötni az özvegygel. Gyermekek is születnek a házasságból, aki a későbbi legnagyobb királynak, Dávidnak lesz az ősapja. Így Ruth moábita származása ellenére a zsidó királyi család egyik felmenőjévé vált.

Moabita vallás:

A moábiták istenüket Kemósnak hívták. Őt tekintették a teremtő és megváltó istennek, akitől minden jön. A hadi sikerek is Kemóstól függtek. Ha megharagudott a népére, akkor vereséget szenvedtek. Áldozatot mutattak be neki. Áldozati rendszerük hasonló volt, mint az Ószövetségben.

Ruth hite:

Amikor Ruth az anyósát meggyőzi arról, hogy engedje meg neki, hogy vele együtt menjen az anyósa hazájába, akkor olyan kifejezéseket használ, ami egyéni szövetségkötésnek tekinthető: „*De Ruth azt felelte: Ne unszoldj engem, hogy elhagyjalak és visszatérjek tőled. Mert ahová te mégy, odamegyek, ahol te megszállsz, ott szállok meg én is. Néped az én népem, és Istened az én Istenem. Ahol te meghalsz, ott akarok meghalni én is, ott temessenek el engem! Úgy bánjék velem az ÚR most és ezután is, hogy csak a halál választ el engem tőled!*” (Ruth 1,16–17)

Ezekben a mondatokban Ruth kifejezi, hogy a néphez és Istenhez halálig szándékozik csatlakozni. Tanúként is hívja Istent. Ez egy szövetséghez való hűségeskü (Hausmann). Ruth tudatosan dönt. Feltételezhetően a házasságkötésekor már egyfajta elköteleződést vállalt

az izraeli hit iránt. Amikor anyósa mellett marad, lehetséges, hogy csak az iránta érzett szeretet motiválja, ennek ellenére kötelezettséget vállal. Felvállalja, hogy aláveti magát Jahve akaratának. Ez a szándéka marad meg később is, amikor feleségül megy Bóázhoz.

VALLÁSPEDAGÓGIAI SZEMPONTOK

Ruth története részben az Isten hívása az Ószövetségben témakör első órája, de emellett az Isten utat mutat a hétköznapokban – Élethelyzetek, etikai döntések koncentrikus körhöz is tartozik. A témakör célja, többek között az identitás fogalmának felhasználásával az Istenhez való tartozás fogalmának tisztázása. Ebben segít a témakörhöz tartozó történetek és személyek, valamint alapvető kortörténeti háttér megismerése, és az arra való rámutatás, hogy a hit tudatos döntést jelent, melyre Isten mindenkit személyesen hív.

Ruth története egy aktuális problémát vet fel, hiszen a tanulók környezetében nagy valószínűséggel tudnak olyan családtagot, ismerőst mondani, aki a jobb megélhetésért külföldre ment dolgozni. Lehet, hogy van olyan, aki átélte, hogy egy ideig más országban élte, vagy éppen valamelyik szülője dolgozik külföldön. Ezek a helyzetek sok szempontból megterhelik az identitás keresés időszakát. Ruth történetén keresztül azonban nem beszélhetünk csak arról, hogy rossz, ha valaki elhagyja az otthonát, hiszen Ruth döntése pontosan egy új otthon, új nép, és elsősorban a férje családján keresztül megismert Isten melletti döntés volt.

Az, hogy hogyan ítél meg a serdülő erkölcsileg egy helyzetet, amiben döntenie kell, azt még a kisközösségek (család, iskolai osztály, barátok) elvárásai határozzák meg. Ehhez igazodik, amikor döntéshelyzetbe kerül. Ha ezek a közösségek az Istenhez tartozást erősítik, akkor segítik az ifjút abban, hogy ő is számoljon Istennel a döntéseiben.

Amikor segítünk a tanulóknak, hogy döntéshelyzetben vegyék figyelembe Istent is, akkor megerősítjük azt, hogy Isten népéhez, mint közösséghez tartozás, meghatározó lehet az életében. Ez kapaszkodó lehet az identitás keresésében. Nem csak családdhoz tartozik, hiszen az elveszíthető, nem csak egy néphez tartozik, hiszen más országban ezt nehezebb megélni, hanem Istenhez is, aki minden élethelyzetben vele van. Az ebben a korban átélt veszteségek között biztos pontként jelenhet meg Isten, akinek a létét nem vonja kétségbe. A hittanóra lehetőséget ad arra, hogy bátorítsuk, hogy tudatosan vállalja az Isten népéhez és a református gyülekezethez való tartozást, keresve annak a lehetőségét a mindennapokban.

A TÉMÁHOZ KAPCSOLÓDÓ KÖVETELMÉNYEK:

<u>Minimum</u>	<u>Optimum</u>
<ul style="list-style-type: none"> • Bátorítással vegyen részt az órán a hittanoktató által kezdeményezett feladatokban, játékokban, közös beszélgetésekben, közös éneklésben, imádkozásban. • Saját korosztályának és egyéni sajátosságainak megfelelő szinten: <ul style="list-style-type: none"> ○ Tudjon párban, csoportban feladatokat megoldani. ○ Tudja segítséggel a tankönyv szövege és a hozzá kapcsolódó 	<ul style="list-style-type: none"> • Önként és aktívan vegyen részt az órán a hittanoktató által kezdeményezett feladatokban, játékokban, közös beszélgetésekben, közös éneklésben, imádkozásban. • Saját korosztályának és egyéni sajátosságainak megfelelő szinten: <ul style="list-style-type: none"> ○ Legyen képes párban, csoportban feladatokat megoldani, együttműködni.

<p>illusztráció alapján elmondani Ruth történetét.</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Ismerje, és példák alapján tudjon érvelni és cáfolni a történet mentén. ○ Tudja segítséggel értelmezni a lecke Igéjét, Ruth 1,16, és memorizálja. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Tudja értelmezni és elmondani Ruth történetét a tankönyvi szöveg és illusztráció alapján. ○ Tudjon érvelni és cáfolni a történet mentén. ○ Tudja értelmezni a lecke Igéjét és memorizálja: Ruth 1,16.
---	---

ÓRAVÁZLAT–JAVASLAT

Fő hangsúly: Ruth történetén keresztül mutassuk meg, hogyan lehet tudatosan Istent választani, az Ő népéhez tartozni.

Kognitív cél: Ruth történetén keresztül mutassuk meg, hogyan lehet tudatosan Istent választani, az Ő népéhez tartozni.

Affektív cél: Annak feltárása, hogy milyen érzést jelent, hogy tartozunk valakikhez, **tartozunk** valahová.

Pragmatikus cél: Arra való bátorítás, hogy Istent akarja választani, mellette dönteni.

Az óra fő részei	Javaslatok	Módszertani javaslatok, felhasznált taneszköz
Motiváció, ráhangolás, előzetes ismeretek aktiválása	Beszélgetés: TK 16. o. rajzának értelmezése a Gondold végig! Beszéljétek meg! feladatai alapján.	TK olvasmány: Aki Istent választja: Ruth története, 16. o.
Feldolgozási javaslat	Csapatmunka: 2 csapatban érveket gyűjteni: 1. a külföldre költözés mellett, 2. a külföldre költözés ellen. (Ha túl nagy a csoport létszám, akkor több csapatban is dolgozhatnak a tanulók, de egyenlő számú mellette és ellene érvelő legyen.) Fontos, hogy az érvek most elsősorban ne vitára, hanem egymás meghallgatására ösztönözzenek. Beszélgetés: Kinek a családjából, ismeretségi köréből élnek külföldön? Miért mentek el? stb. Ki vágyakozik a tanulók közül külföldre? Miért? 2. Aranymondás: <i>„Mert ahová te mégy, odamegyek, ahol te megszállsz, ott szállok meg én is. Néped az én népem, és Istened az én Istenem.”</i>	íróeszköz, papír

	(Ruth 1,16)	
Munkáltatás	Munkafüzet 1. feladata – egyénileg, majd páronként megbeszélni.	MFEI Aki Istent választja: Ruth története, 14. oldal 1. f.

TOVÁBBI ÖTLETEK

Film Ruth könyvéről:

<https://www.youtube.com/watch?v=6sIK32n-wsk>

<https://www.youtube.com/watch?v=m2B2KrKKAfc>

Letölthető képsorok:

<http://www.freebibleimages.org/stories/?book=Ruth>

Imádságra nevelés:

<p><u>A te döntésed</u></p> <p>1. Előkészítés: Döntéshelyzetem</p> <p>Feladatutatisítás:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vegyetek valamennyien egy-egy papírsíkot. • Gondolj arra, hogy van-e most valami, amiben döntened kell, de nem nagyon tudod még, hogy mit tegyél. Isten segítséget tud adni ahhoz, hogy jól dönts. Most a segítségét fogjuk kérni. • Ezért kérek, hogy a papírsíkra írd fel azt a témát, ami eszedbe jutott. Ne konkrétan írd le, hogy más ne tudja kitalálni, hogy miről van szó.Pl. Elmondani vagy nem elmondani. Megtenni valamit vagy nem megtenni. stb. • A papírsíkokat tegyük bele egy kosárba/kalapba/kidertojásokba. • Mindenki húzzon egyet. • Keress magadnak egy nyugodt helyet a teremben. <p>2. Imádkozás:</p> <p>Olvasd el a papírsíkot, és imádkozz magadban azért, hogy a csoporttársadnak segítsen Isten abban a döntésben, amit felírt.</p> <p>Ha készen vagy, akkor ülj a helyedre.</p>	<table border="1"> <tr> <td>műfaj</td> <td>közbenjáró</td> </tr> <tr> <td>megfogalmazás</td> <td>egyik társ által megadott téma kapcsán a hittanos magában</td> </tr> <tr> <td>imádkozás</td> <td>magában</td> </tr> <tr> <td>csoport</td> <td>nincs</td> </tr> <tr> <td>felosztása</td> <td>TK 16. o. döntéshelyzetek</td> </tr> <tr> <td>kapcsolódás</td> <td>óra vége</td> </tr> <tr> <td>hely</td> <td>közbenjárás</td> </tr> <tr> <td>fejlesztési terület</td> <td> <ul style="list-style-type: none"> • saját imatémát fogalmaz meg írásban • egy másik társáért imádkozik magában </td> </tr> <tr> <td>hittanosok</td> <td>eszközöket előkészít</td> </tr> <tr> <td>hittanoktató</td> <td> <ul style="list-style-type: none"> • papírsíkok • íróeszköz • kosár/kalap/kidertojásfigurák </td> </tr> <tr> <td>eszközök</td> <td></td> </tr> </table>	műfaj	közbenjáró	megfogalmazás	egyik társ által megadott téma kapcsán a hittanos magában	imádkozás	magában	csoport	nincs	felosztása	TK 16. o. döntéshelyzetek	kapcsolódás	óra vége	hely	közbenjárás	fejlesztési terület	<ul style="list-style-type: none"> • saját imatémát fogalmaz meg írásban • egy másik társáért imádkozik magában 	hittanosok	eszközöket előkészít	hittanoktató	<ul style="list-style-type: none"> • papírsíkok • íróeszköz • kosár/kalap/kidertojásfigurák 	eszközök	
műfaj	közbenjáró																						
megfogalmazás	egyik társ által megadott téma kapcsán a hittanos magában																						
imádkozás	magában																						
csoport	nincs																						
felosztása	TK 16. o. döntéshelyzetek																						
kapcsolódás	óra vége																						
hely	közbenjárás																						
fejlesztési terület	<ul style="list-style-type: none"> • saját imatémát fogalmaz meg írásban • egy másik társáért imádkozik magában 																						
hittanosok	eszközöket előkészít																						
hittanoktató	<ul style="list-style-type: none"> • papírsíkok • íróeszköz • kosár/kalap/kidertojásfigurák 																						
eszközök																							

Drámapedagógiai ötlet: „AHOVA MÉSZ, ODA MEGYEK...”

Egy illusztráció ahhoz, hogy Ruth hogyan kötötte oda az életét Naomiéhoz. Osszuk a csoportot párokba, figyeljünk arra, hogy a párok nagyjából azonos magasságúak legyenek (lehetnek vegyes párok is). Álljanak egymás mögé, ugyanarra nézve, majd a négy madzaggal kössük össze a testrészeiket úgy, hogy kb. 40-50 cm madzag legyen szabadon köztük. (Jobb bokát a jobb bokával, bal kezet a bal kézzel, stb.) Feladat: a madzagot próbáljuk mindig feszesen tartani, de ne szakítsuk el! Járjanak körbe a teremben, esetleg lépjenek át egy széken így, majd forduljanak meg (kicsit kell hozzá tekeregni, hogy ne gubancolódjanak össze a madzagok), és most a volt vezető kövessen, menjenek vissza az útvonalon. Milyen volt így a másikkal köte lenni? Miben korlátozott? Tudunk-e olyan helyzetet mondani, amikor az emberek szándékosan egy másikkal kötik magukat? (Pl. hegymászók) Miért teszik? Mi az előnye, mi a veszélye?

INSTRUKCIÓK A MUNKAFÜZET FELADATAIHOZ

1. feladat:

- a) Elímelek
- b) Naomi
- c) Orpá

2. feladat:

- a) Naomi vagy a fiúk válasza Elímelek mondataira
- b) Betlehem lakóinak válasza Naomi mondataira
- c) Ruth válasza Orpá kijelentésére

3. feladat:

Elímelek: reményvesztett, nem kitartó, rossz döntést hozott, jobb megélhetést keresett, új hazát választott, Isten nélkül döntött

Naomi: új hazát választott

Ruth: jó döntést hozott, új hazát választott, Isten mellett döntött, hűséges